

1 Timothi

Pawlo Yesu Kerison woeyayzi mabayg

¹ In ngay Pawlo Yesu Kerison woeyayzi mabayg ngurpay zagethoepa, matha kedha Awgadhw ubilnga midh nanga, a Yesu Kerison ubilnga midh nanga. Wa, Awgadhan ngalpa gudaz poeydhamoeydhin a Yesu Keriso nuydh bangal aymoeyne ngalpan mina ubilnga, adhapudhay zapul. ² Ngath nubi thusi ngibepa palan Timothi ngaw mina kazi mari igililmaynu.

Awgadh Thathi a Yesu Keriso ngalpan Kuykulng a ngibepa poeyban matha ngoedhagidh, kozan a nungu gabu pawa a pawdh.

Poeypiyam yangukudu wati ngurpay mabaygo-engu

³ Ngi sew matha medha Epoesoesanu mabaygoepa ngurpaypa, ngay ngibepa midh nanga mulaydhin senabi thonara ngay ngibiya kulay mangaydhin ngaw Makadoniyaw yabugudoenu dhadhal. Wara mabaygal sey muynu thanamun ngurpay mamu mina lawnga, ngi ngaru umepa thanamulpa, ‘Sethabi zapul lak ngurpayg.’ ⁴ Thanamun kasa yaday maygi, a matha kedha thanamun thathiw thathiw nelpa kadaypa toemayg. Thana mura goeyginu sethabi wati yangukudul idimpu. Mura thonara kedha zapun kasa ngoenakap dhadh poelamaypu, Awgadhw zageth ibupuydhayginga, thimedhoeginga. ⁵ Ngalpa buwayl thayamin a ayman

mam, ngay kedha zoenguz ngithamulpa muliz, Awgadhw ngurpay ya. Ngoenakap ngaru wara zaginga a kapu wakay thoemamay. Nginu mina yoepathaman ngaru balbayginga a pudhunga.

⁶ Dhuray mabaygal ubigasimoeyn sethabi mina zangu aymoyle, a thanamun yangukudul aykapuginga, ngoelkay yaday. ⁷ Thanamun ubi kedha thana bangal Awgadhw sabi ngurpay mabaygal, kasa kay kedha thana koerawaygal thana miyaw ya umamoeypa. Muynu thana koerawaygal mina yangu a thanamun kasa wakay thoemamay kedha, thana koey ngulaygal.

⁸ Ngalpa ngulaygal sena sabi mina za nan nanga balbayginga angan ⁹ Ngoenanumanin kedha, sabi mina mabaygoepa aymayginga, aymoepa kedha mabaygoepa, sabi ngadh pathidaypu, Awgadhoegi mabaygal a ngaya nanga ngulayg apu lawnga thathi mathamoeypu, lawnga kasa mabaygal mathamoeypu; ¹⁰ mabaygan ngadh nanga wara mabayg sagul palan, a wara mabayg kunumaypa poeyban wara mabaygaw mapu zagethaw mabaygoepa, mabaygaw butha woeydhay mabaygal; a matha kedha mura kedha ngoedhal wati pawalgal ngaya nanga mina ngurpayngu adhiya toedipa, koerngayginga.

¹¹ Na mina ngurpay na Awgadhw maygi ya, koey woenabal, koey poeraparal yangu wakay, ngayapa poeybadhin mabaygoepa ngurpaypa.

Ngay Pawlo eso poeybiz Awgadhoepa

¹² Ngay Pawlo koeyma eso Yesu Kerisolpa nuy ngalpan Kuykulnga, nuydh ngoena magaw palan zagethoepa. Nuydh ngoena imadhin matha ngoedhagidh nungu zagethoepa oengaypa. ¹³ Kasa kulay midh ngath nuyn wati yadu mayparu, a wati thonar poeybaypu, a mogo pugaypu nungu mabaygal, a mura ipidhadh gegeyadh aymoeypu senawbi thonara. Kasa kay kedha Awgadh ngoena imadhin kedha, kuyk ngay koerawayg, kedha zoenguz ngath mura zapul aymoeypu.

¹⁴ Nuydh mura za payoewdhaydhin ngayapa matha ngoedhagidh, mina yoepathaman, a mam. Mura kedha ngoedhal zapul ngaru balbayginga, ngalpa kalmel nipa nubiya. Yesu Keriso ngalpan Kuykulnga. ¹⁵ Ina mina ya ngidh ngaru koey ridhangga mina yoepathaman kedha, nuy Yesu Keriso ngapa nubi apa goewapa wati pawa mabaygoepa gudaz puydhaypa. Wa, ngaw gegeyadh adhapudhay koeyza mura wati pawa mabaygal midh nanga. ¹⁶ Kasa kay kedha Awgadhan ngayapa gabu yakamoedhin yabugud Yesu Keriso. Nuydh ngoena gabudhan balbay tidaypu, nga nanga kulay wati mabayg. Kalanu mura mabaygal iman kedha Awgadhaw kapu danal poethay midh nanga. Thana ngaya nanga ngaw kayn igililinga iman thana ngaru kedha wakay thayiz, ‘Ina kulay mina wati mabayg kayib garthi thayan. Yesun Kerison danal poethay ngaru mina balbayginga mina koey gabudhan kedha wati mabaygoepa buth poethaypa.’ Nungu koey ugayl zageth kakal yakaman mabaygoepa, thanamulpa imaypa a

mina yapathamaypa, gasamaypa ngaru igililnga.

¹⁷ Matha nuyn thawmayparuy, nuy ngaru Mopakuyk, nubepa umapa lawnga, a nuy lak imaygi Awgadh, matha nuy Awgadh, nubepa koey apasin, a poerapar ngaru ngaru. Eso!
¹⁸ Timothi Ngaw Kazi, ngath ngibepa nabi ngurpay poeyban, nginungu bangal yakanurayg kedha, ngi bangal mina pa zilaypu Awgadh midh na ngin adhapa thamadhin nungu yangu aymay mabaygaw yangukudu midh nanga. Sena thabi nungu yaday ngoedhe kedha nginu koewbu rugal, koewbupa.

¹⁹ Koey ridhanga gasamidha nginu mina yoepathaman a nginu ngoenakap, a wakay thoemam ngaru koey ridhanga. Wara mabaygal nanga thana ngulaygal, kasa kedha mina za aymayginga, kalanu thanamun mina yoepathaman kasa idimiz ngoedhe dudupuydhayzi gul midh.
²⁰ Wara mabayg thanamuniya Aymenayus a Aleksanda, palay Sathanan pawanu adhapa woelmempu. Ngath palay Sathanalpa wanaman palamulpa kedha ngurpaypa. Matha ngoedhagidh kedha palay lak lawnga Awgadhoepa apasicinga, a adhapa ya umamoeypa.

2

Mina amen midh nanga

¹ Ngay ngithamulpa puridharalnga muliz kedha, ngitha mura mabaygoepa thoeythu poegay ayman Awgadhoepa, yoewdhay a matha kedha eso poeybiz mura mabaygoepa.
² Ngi mura thanamulpa thoeythupagiz, mamu

mopakuykul a matha kedha mura kupay mabaygal. Ngalpan ubi kedha, ngalpa pawdhaw igililmaynu nipa, a mina niyay Awgadhaw ubi midh nanga. ³ Kedha ngoedhal thoeythu poegay matha ngoedhagidh Awgadhoepa, ngalpan Gudaz Puydhay Mabayg. ⁴ Nungu ubi mura mabaygal igilpa, a thana ngapa nubi mina ngulayg gasaman.

⁵ Nuy urapun Awgadh a nungu pawdhaw mabayg matha nuy urapun, mina nuy ngalpan gamu aymoedhin Yesu Keriso, Awgadhiya a ngalpaniya dhadhal. ⁶ Nuydh nungu gamu poeybadhin mura mabaygoepa, a poeybadhin modhab mura mabaygaw wati pawapa, mina thonar nanga nubi za kakal ayman, a yadu palgan mabaygoepa. ⁷ Kuyk nubi za Awgadhan ngoena adhapa thayadhin a poeybadhin woeyayzi mabaygaw kupay, mura war goegathaw mabaygoepa ngurpaypa, nubi mina igilingga midh nanga, thana ngaya nanga kulay koerawaygal. Ina sole lawnga, ina mina yangukudu!

⁸ Ngaw ubi kedha, mabaygal mura nubi po gubaw gizuya ngaru thoeythu pagemipa. Thana garkazil, zagethaw mabaygal, thanamun kapu akasin ngaru mina poeyban Awgadhoepa, a thana nanga gethal gima thoeridhamoeyn thoeythupagempa nanga thanamun geth ngaru kusikusiginga, komal ngoenakapoeginga, a thabukirginga.

⁹ A yoepkazil lak kedha, wati rugal ubamayg, gamu mura yakaman, a koey modhabil rugal ubamayg, koeyma koethyl zapul ubamayg, koethyl kulal a matha kedha koethyl za

yalbupoenu woenayg. Ngitha ngulaygal mina rugal midh nanga. ¹⁰ Yoepkaz nanga mina Kerison mabayg nadh kedha koethil za woenayginga nadh matha ngoedhagidh Kerison igililnga manin ngoedhe nanu mina gamu rug aymiz. Matha kedha nadh mina zageth a Awgadhw ubilnga ayman.

¹¹ Ngurpayzi thonara nanga yoepkazil ngaru yaginga kurusipagemipa, thana ngaru mina apasin garwoeydhamay lagoenu dhadhal. ¹² Ngayapa matha ngoedhagidh lawnga yoepkaz na garkaziw ngurpay mabayg aymiz, matha ngoedhagidh lawnga nanu kupay nubiya gimal. Thana ngaru yagigal.

¹³ Adhamaw Ebaw muliya nanga, Adham nuy Awgadhw kulay aymayzinga, Eb na wagel.*

¹⁴ A matha kedha Adham lawnga karum palaydhin thabun, na yoepkaz nan kulay thabun karum paladhin,† a Awgadhw sabi patidhadhin.

¹⁵ Kasa kay kedha mi yoepkaz nanga mina puziw mabayg nanu mina yoepathaman Awgadhw ubilnga ayimpa, a nanu mam, a nanu mina pudu igililnga, a nanu koey apasin, na ngaru gudaz puydhan mina watikiringu nanu kazimay thonara.

3

Ekaloesiyaw kupay mabaygal

* **2:13** Awgadhan kalanu mabayg aymoedhin boeradhoerangu: wara Zenesis 2.7, 21-22 geth tidi. † **2:14** na yoepkaz nan kulay thabun karum paladhin: wara Zenesis 3.1-6 geth tidi.

¹ Ina mina yangukudu kedha, mabayg nga ubin miziz nuy yoewthaw zagethaw kuyku mabayg, na kapu ubilnga mabaygan nan ayman ² Kedha mabayg ngaru mina mabayg gegeyadhoeginga mabaygaw purkanu. Matha urapun ipilayg nuy, nungu ngara pudhamay ngaru balbayginga, mina mabayg. Adhaz mangayzi mabayg nungu lagiya muy thayan. Wara kedha nuy ngaru mina ngurpay mabayg. ³ Koey guruk woeni mabayg lawnga, komal ngoenakap mabayg lawnga, ngaru gabu ngoenakapul mabayg. A nuy lawnga koey ubilayg bokadhzoepupa. ⁴ Nuy ngaru balbayginga danal poethaypa nungu ipi kazil a nungu kazil ngaru kurusipagemipu, koeyma apasin nubepa mabaygoepa.

⁵ Mabayg nga nanga nuydh nungu buway gegeyadh danal poethaypa, nuydh midh paru danal poethaypa Awgadhaw ekaloesiya? ⁶ Wara kedha, mabayg nanga kayn garthi thayan, nuy yoewthaw kupay zagethoepa matha ngoedhagidh lawnga, nungungu gamu dhub yoewruyle a wati kuthoengu gasamoeyle, matha kedha Sathanan adhathoeyay midh nanga. Kay paypa kulay nuyn Sathana mulupa thayadhin daparngu.

⁷ Matha ekaloesiyaw mabaygaw purkanu lawnga balbayginga, ekaloesiyaw kuyku mabayg ngaru lak kedha balbayginga azaz mabaygaw purkanu, nungungu azirngu gasamoeyle, Sathanan doegamoenu oerayle.

Ekaloesiyaw ibupuydhay mabaygal

⁸ Ekaloesiyaw ibupuydhay mabaygal lak kedha ngaru mina mabaygal, ngoelkay mabaygal lawnga, koey umal ngukiw woenil mabaygal lawnga, kunubur mabaygal lawnga. ⁹ Thana ngaru koey ridhangga mina yoepathaman Awgadhaw yakamayzi ngurpaynu, wara wakay thoe-mamayginga. ¹⁰ Thana mamu nuthan, imaypa kedha thana zagethoepa balbayginga lawnga midh. ¹¹ Thanamun ipil lak kedha ngaru balbayginga thanamun igililmaynu, yabu lumayginga, a imul poethayginga, koey guruk woenilgal lawnga. Thana ngaru kapu akasizi mabaygal mura zagethoepa.

¹² Ekaloesiyaw ibupuydhay mabagy nanga ngaru matha urapun ipilayg a nuy ngaru nungu ipi kazil balbayginga danal poethaypa, nuy thanamun kuyk. ¹³ Mabaygal ngaya nanga mina Awgadhaw ubilnga ayimpa, thana bangal balbayginga mabaygaw purkanu, Awgadhan bangal ridh palane thanamun, a mina yoepathaman Yesu Kerisoniya muynu.

Mari doegam igililnga midh

¹⁴ Ngath ngibepa kedha thonara thusi palan, ngaw ubilnga kedha ngay bangal senawki ngibepa a ngoeba bangal kalmel thanurmoene. ¹⁵ Kasa kay kedha, ngath nanga nidhan, wa in nubi thusi ngibepa ngulayg poelaypa kedha, ngalpalpa mina pawa midh Awgadhaw buwaynu. Ngi ngulayg Awgadhaw buway ngaru koey ridhangga, pathidhayginga, ngoedhe ubar kag a samay kag, kuyk pathidayginga. Koey

puridharalnga kaday sipa, nungu ngurpay zageethoenu muynu kuyk nuy igilaw Awgadh, a nungu ngurpay matha ngoedhagidh.

¹⁶ Awgadhaw pawa nanga mina koeyza a nanu pawa muynu imayginga.

Wa, Yesu Keriso nuy nungu geth yakamaydhin.

Kakal kedha nuy ngalpan gamu aymoedhin, Maygi Mari lak ngalpa ngulayg palaydhin, a angelal nuyn imadhin.

Nungu maygi ya lak maw tharaydhin mura po gubaw gizuya.

Nuyn mina yoepathamadhin nubi apa goewanu, kalanu nuyn kadapta madhin koey poerapoperelayg.

4

Wati ngurpay mabaygal

¹ Awgadhaw Maygi Mari kakal ya muliz kedha, ‘Kalaw goeygil nanga war mabaygal bangal guythuyamoeyne mina yabugudoengu, sew kalanu nanga thana wati maripa papudhemine thanamun ngoelkay ngurpaypa.’ ² Kedha wati ngurpan ngapa ngoelkay mabaygoengu, setha ngaya nanga wati mariya kuykuthalnga memayipa, a kalanu thanamun gamu burugam asin; ³ thana mabaygal lawnga mamayipa geth dhoerdhimoeyle, a thana mabayg lawnga mamayipa mina ayngu purthayle. Setha Awgadhaw aymayzi aydel, matha ngoedhagidh ngalpa kuniya eso manin a purthan ngaya mina yoepathaman, nungu mina yangu wakay.

⁴ Mura zapul Awgadhaw aymayzimayl matha ngoedhagidh*, wara za gegeyadh lawnga, ngalpa gasaman, eso manin nubepa. ⁵ Sethabi aydel mura balbayginga kuyk Awgadhan nungu yangukudun adhapa thayamidhin mura zapul. A ngalpa nanga thoeythu poegay ayman, wa sethabi aydel ngaru balbayginga, mabaygoepa purthaypa.

Yesu Kerison zagethaw mabayg midh nanga

⁶ Ngaw kazi, ngidh nanga thabi mina ngurpay yangukudul sey sithamaypa mura tukuypoepa nanga wa sena balbayginga na nginu kupay zageth Yesu Kerisolngu, a ngidh nginu magaw gasaman soeyzi nabi ngurpaynugu. A ngi matha ulaypa nabi ngurpaynu. ⁷ Dhuray kasa adhil Awgadhaw yaday lawnga, muynu nanga Awgadhoeginga, ngidh kedha adhipa kawra bal thoeyayg. Ngibepa matha ngoedhagidh kedha ngi Awgadhaw pawan ngurapiz.

⁸ Ngi ngaru mina zapa koeyma ngoenanu maypa. Gamu puridhar palan nanga, na ngin ibupuydhaypa kasa moegi butha, kasa kay kedha ngidh na mari igililnga puridhar palan moegaw nanga, balbayginga nabi igililmaypa a wara igililnga sey ngapa wagel. ⁹ Ina mina yangukudu a ngalpa ngaru karngemin a mina yoepathaman, ¹⁰ Ngalpa kedha zoenguz koeyma nuthemipa nungu zagethoepa aymoeypa a ngalpa kabuthan ngalpan ubi igilaw Awgadhoepa ngadh na gudaz puydhan mabayg,

* ^{4:4} *Mura zapul Awgadhaw aymayzimayl matha ngoedhagidh:* wara Zenesis 1:31 geth tidi.

koeyma gudaz puydhamoeyn mabaygal ngaya nanga mina yoepathaman nuyn.

¹¹ Ngi mabaygoepa kedha muliz, thana ngaru ayman, thabi zapul a ngidh ngurpamoeyn thana.

¹² Mabaygan ngibepa mulupa noegayg, kedha zoenguz kedha, ngi kayn mabayg. Ngidh mina pawa ayimpa a mina yoepathaman thanamulpa imaypa kedha, nginu kupay mina, a mina pawa midh ekaloesiaw mabaygoepa. A yangukudu midh balbayginga, mina pawa a mam midh, mina yoepathaman a igililnga matha ngoed-hagidh. Ngidh thabi igillimay zapul yakamoeyn mura ekaloesiayapa.

¹³ Ngaw sob nanga ngidh kedha zageth oengan, Maygi Thusi geth tidepa mabaygoepa, maw sipa a ngurpamoeyn thana. ¹⁴ Nginungu yakanurayg ngibepa senabi kozan maynguzinga, Awgadhaw yangu mabaygaw maynguzinga, thana nanga ekaloesiaw kuykul ngibiya geth gimal wanadhin Awgadhaw maygi zagethoepa aymaya.

¹⁵ Ngidh ngaru thabi zagethal oengan, nginu magaw, mura mabaygoepa imaypa kedha nginu mari igililnga koesimiz. ¹⁶ Ngi ngaru koeypoeypiyam kedha nginu igililnga ngaru balbayginga a nginu ngurpay lak kedha ngaru balbayginga. Mura ayman senabi ya wadhan nanga ngi a nginu kurusipoegay mabaygal, ngitha bangal mura matha ngoedhagidh.

5

Apasi pawa midh koeypoeypiyam

¹ Koey mabayg nanga moegina adhana ruwamiz mina pawangu, gabudhan ruwampa nuyn mina yabugudoepa ngoedhe nuy nginu thathi. A kayn mabayg ngidh tukuyap ayman. ² Burugamul yoepkaz ngidh apu ayman, a kayn yoepkaz ngidh babath ayman. Ngidh ngaru giyaw oengaypa wati wakay thoemamayngu mangayle.

Mina pawa midh yoepkaz maykoepa

³ Ngidh ngaru balbayginga danal poethaypa yoepkaz maykal ngaya nanga mabaygoegig pas-inu ⁴ Dhuray nanga thanamuniya thanamun geth koey kazil a ngepal. Thana kazil a ngepal ngaru mamu ngurpemin mina ekaloesiyaw pawa midh. Thana ngaru danal poethaypa thanamun geth apu thathi, a akaw powpu, modhabiya kuniya tidiz thanamun kulay danal poethay thanamulpa, Awgadhoepa balbayginga.

⁵ Mayk nanga magawginga mina mabaygoegig nanu kusayg nipa, Awgadhiya gar balbamiz, a yoewdhepa goeyginu a kubilu, Awgadhoepa ibupuydhaypa nan. Wa balbayginga, nanu mura ubi Awgadhaw zapunu wanana. Kedha mayk nanga na koeyma yoewdhiz Awgadh nubepa nabepa danal poethaypa, goeyga kubil na matha yoewdhepa.

⁶ Dhuray maykal thanamun igililmaynu kasa thanamun ubinu zapul aymoepa, kedha mabayg na nanga igililnga ina apal na ngoedhe maygum nge Awgadhaw purkapa. ⁷ Ngidh thabi zapul lak kedha yadu palgan mabaygoepa, thanamulngu wati zoengu aymayle, thanamun

geth aygi zagi mabaygoengu wanayle, na gegeyadh mabaygaw purkapa. ⁸ Matha kedha mabaygal ngibiya amadhan ngidh ngaru danal poethaypa. Ngidh nanga aymayginga ina ngoedhe ngidh kuykulmaya kal thayan, mina koey gegeyadh inuraw mabayg midh nanga, ngoedhe ngidh kal thayan mina igililmayngu.

Matha koey apuwal, koey maykal

⁹ Matha thana maykal 60 wathalgiya kadaypa, a alay urapun kulay, matha ngoedhagidh thanamun nelay palimoeyn thusinu, matha thana yoewthaw kupaypa matha ngoedhagidh Awgad-haw zagethoepa danal poethaypa. ¹⁰ Kedha mayk ngaru mina mabayg, a mura mabaygal ngulaygal kedha nanu zageth balbayginga mura woethiya. Matha kedha nadh nanu kazil bal-bayginga danal pathamoeypa, nadh mina pawa ayman wara mabaygoepa, a matha kedha na nanungu mina apa pudhiz Yesu Kerison mabay-goepa ibupuydhaypa, a matha kedha, thanamu-niya ngaya nanga wati za dhadha mangiz. Wa, nabiya senabi mina pawa balbayginga.

¹¹ Setha nanga kayn mabaygal maykal, thanamun nelay poelayg. Thana ngulayg thanamun ubilnga dhadhal ayman alaypa, thana aymay-ginga Kerison zageth. ¹² Matha ngoedhagidh lawnga thana ubin memayin zagethoepa, kalanu thana aymayginga pathidhan. ¹³ Lak gimal thana wati pawa gasaman, gurguy toedipa laga lagiya zagethoeginga nipa, a thana ngulayg ya imul pathan a igaw yadu umepa, matha ngoedhagidh lawnga kedha yoepa.

14 Ngayapa matha ngoedhagidh kedha kayn maykal lak alayl gasamoeyn, kazil koesimoeyn, a lag matha ngoedhagidh buth pathan, lak wati za muy uthayginga, mogo pugan yoewthaw igililnga ekaloesiyaw buway, wati mabaygiya parunu. **15** Wara maykal muwasin adhapa ruwamoebyn asimoebyn Sathananiya.

16 Mura ekaloesiyaw yoepkazil yaynanob ngaru mayk ibupuydhan buwaynu muynu, yoewth lawnga. Yoewthaw bokadhza mayginga, manin matha mayk mabaygoegig nga nanga.

Yoewthaw koey mabaygal midh

17 Yoewthaw kuyku mabaygal ngadh mina zaget ayman, balbayginga thanamun modhab lak moegina ukaman ekaloesiyaw buwayngu, matha kedha thana ngaya koey puridharalnga maw tariz a ngurpaypa. **18** Na Maygi Thusin kedha yadu palgan, ‘Nginu zagethaw uruy kaw, gud yatharayg purthayle. Nuyn panidhayg ayngu, nuydh na kunaw kapul mulaypa adhapa nungu ngaran.’ A matha kedha, ‘Ngi zagethaw mabay ngidh matha ngoedhagidh modhabiya gasaman nginu zagethoengu.’

19 Wara mabaygan ngin yadu palgan, nginu tukuyap nuydh wati za ayman, ngi ngaru poeypiyam ngoelkay yangu maythayle. Ukasar nanga thoeri nanga iman purkan, matha ngoedhagidh. **20** Wa, mina za nanga ngidh nuyn mulupa thayan mura mabaygaw parunu. Mura mabaygoepa kedha ayman, matha kedha yoewthaw kuyku mabaygal, lak mabaygan aka gasaman kedha wati zoengu aymayle.

²¹ Timothi ngaw kazi, ngay ngibepa koeyma muliz kedha, Awgadhaw parunu a matha kedha Yesu Keriso a nungu maygi angelal, ngidh ngaru danal pathan mura Yesun mabaygal. A ina mura ngaw ngurpan ngibepa, nginu danal poethay ngaru mura matha ngoedhagidh mura mabaygoepa, moegina kaz a koey mabayg, mabayg ngibepa amadhan a mabayg ngibiya sigal. ²² Wara thonara mabaygaw ubi kedha ngidh kuyku nidhan wara yoewthaw zagethaw mabayg. Ngi ngaru koey poeypyiyam, thana matha ngoedhagidh lawnga gegeyadh. Matha ngoedhagidh lawnga, wara mabaygaw wati pawa ngibepa iman zagethaw laganu muynu, nginu igililnga ngaru balbayginga.

²³ Matha ngoedhagidh lawnga nginu maythal kikir memayin, koeyma nguken woenig, umal nguki moegina madha nginu maythangu kikiringu. ²⁴ Mabaygaw wati pawa koeygarsar. Wara mabaygaw wati pawa kadaypa thayan kakal, wagel kay nuyn zoeyzi noeydhiz, mabaygal kulay ngulaygal, kasa kay kedha wara mabaygaw wati pawa muynu imayginga, wagel kay iman. ²⁵ Mina pawa lak kedha, mabaygaw kapu pawa kakal purkan yawaypa, a muynu nanga woerdhayzinga wara goeyginu kakal ina senabi mina pawa.

6

Gamu puziw mabaygal midh

¹ Ngitha mapu zagethaw mabaygal midh, ubig asimoeyn zagethoengu a? Kasa kay kedha

ngithamun ngaru zagethaw mabaygal sabinu muynu. Ngitha ngaru koerngaylnga a apasin ngithamun kuyku mabaygoepa, Awgadhaw nelngu mogo pugayle a matha kedha ngalpan ngurpan. ² Dhuray nanga ngithamun danal poethay mabaygal lak Yesun mabaygal; thana ngithamun tukupal maygi zagethaw doegamoenu. Ngithamun apasin thanamulpa ngaru koeyza. Thana matha kedha ngithamuniya kupay danal poethay mabaygal a wara kedha ngithamun mina zabeth Awgadhaw mabaygoepa ibupuydhaypa ngithamun mamal tukupal. Matha kedha thana, ngithamun danal poethay mabaygal, ngaw kazi ngidh ngaru nabi mina ngurpay pathridhapa.

Yesun mabaygaw mina ubilnga ngaru gimal

³ Mabayg nga wara ngurpay mabayg aymiz, adhapa ruwamin ubigig Yesu Keriso ngalpan Kuykulmay yangukudungu, a matha kedha Awgadhaw ngurpayngu, ⁴ nuy kasa gamu dhub yoewruypa, zoengu koerawayg. Nungu kasa wati ubi ya silamaypa, yangu ubi. Kedha pawa nanga wanu miziz, pathowkamay, kidhakidhan egi paran, a mulupa thayan. Kalanu mabaygal kidhakidhan mina yoepathamayginga. ⁵ Kalanu mabayg matha ngoedhagidh lawnga kalmel zabethoepa, wati igilayg muynu, thigil aygimayl, thana mina ngurpay guythuyan. Thanamun kasa wakay thoemamay kedha, thana nanga yoewthoepa ngapa, wa thana bangal koey aydegal zapulgal aymoeyn.

⁶ Yesun mabayg nga nanga, nuydh na moegina gasaman, nubepa matha ngoedhagidh, wa nuy ngoedhe koey aydeg zapulayg, kuyk nungu ngoenakap matha ngoedhagidh. ⁷ Ngalpa mipa koeygarsar zapa ubin memayipa. Ngalpan gamu zaginga, ngalpa na kazi mamayidhin nubi apa goewapa, a ngalpalpa kuniya zapa maypa lawnga. ⁸ Matha ngoedhagidh kedha ngalpan gamu zapulnga, maytha aydenga. ⁹ Mabaygal ngaya koey ayngu zangu ubilgal, thanamun yabugud koey sirisirilnga a gegeyadh arkathiya pudhiz. Kalanu thanamun ubi ngoelkay zapa ruwamiz, wati zapa. Kuth thana ngaru gegeyadh gasaman.

¹⁰ Mabayg nanga koey bokadhzoengu ubilayg, kalanu koeygoersar wati zapul koesimiz nungu igililmaynu. Wara mabaygal koey bokadhzoengu ubilgal, koeyma gurguy toedipa kapu akasiw igililmayngu nuydh guythuyan, kasa ngoenakap kikir a mapu koeyza gasaman.

Mina igililnga midh

¹¹ Ngi Awgadhw mabayg, adhana gud ayman kedha wati ubilmayngu, ngi mina koeyma nuthepa mina pawapa, Awgadhw pawapa, mina yoepathaman a mam. Ngi matha puzipa, a ngidh ngaru gabu pawantu nipa. ¹² Koeyma nuthepa Awgadhw ubilmaypa aymoepa, ngoedhe kedha wanamay soegul midh, nanu kuth ngidh gasaman ingaru igililnga. Ngin kedha zapa adhana thayadhin, mura mabaygaw parunu senabi thonara. A ngidh kakal

yakamoedhin Awgadhw yangukudu mabaygoepa. ¹³ Ngay ngibepa kedha muliz Awgadhw parunu, ngadh nanga igil palepa mura zapul, a matha kedha Yesu Kerisoniya parunu ngadh mina igililnga seysithamadhin, kuyk nuy kaday tharaydhin Romaniw kuyku mabaygaw parunu, Pilathoniya.

¹⁴ Wa, ngay ngibepa kedha muliz, koeyma ngoenanu manin senabi ya wadhan, sakariya thoeyayg ngaru balbayginga; kurusipa bangal senabi goeyga, ngalpan Kuykulnga, Yesu Kerison bangal mangedhe. ¹⁵ Awgadhan kay manine nungu thonar. Nuy Awgadh, poeraparal Awgadh, matha nuy Kuykulnga. Nuy Mopa Kuyk mura kuyku mabaygiya gimal, a nuy ngaru Kuykulnga, mura kupay mabaygal nubiya apal. ¹⁶ Nuy matha nuy kuthagi Awgadh. Nungu niyay lag koey buyalnga koethilnga. Koey zageth mabayg amadhan thamiz nungu poeraparapa. Mabaygan imayginga nuyn, nuy imaygi Awgadh. Nubepa thawmaypa a apa pudhemipa, koey ridhangga, ngaru ngaru. Eso!

¹⁷ Mabaygal ngaya itha apal koey aydegal zapulgal, thanamulpa kedha muli, ‘Ngithamun geth kadaypa thoemayg, aydu zapunu ngoenakap woenayg, setha thawpay thonaraw zapul. Matha ngoedhagidh kedha Awgadhiya ngoenakap wanen. Nuydh mura zapul ngalpalpa ikanu dhiwanu aymoeydhin, ngalpalpa matha ngoedhagidh.’ ¹⁸ Thanamulpa kedha muli, thana ngaru mina pawa ayman mura doegamuya mura zapuya, mura poeyban mabaygoepa mina pawa. ¹⁹ Kedha kuniya nanga thana ayman thanamulpa

koethil zapul, apa kuyk koey ridhang. Wara goeyga sey wagel, kedha kuniya nanga, thana gasaman ngaru igililnga, mina igililnga.

²⁰ Timothi, ngaw kazi ngidh ngaru koeyma danal poethaypa balbayginga nginu zagethaw doegam, ngoelkay yoepa kawra bal thoeyayg sena muynu. Thana ngaya nanga kadaypa thamemipa kedha, ‘Ngoeymun ngulayg muynu koeyza.’ Thanamulpa kawra bal thoeyayg. Thanamun ya ngoelkay ya. ²¹ Wara mabaygal kedha umamoeypu, ‘Wa, ngoeymuniya muynu Awgadhaw ngulayg koeyza.’ Lawnga, muynu nuy zaginga, kurusipa thana lak pa puzikinga Yesu Kerisoniya. Wa, ngay ngithamulpa kapu yawo, Awgadhaw kozan ngithamulpa kalmel. Eso.

**Minar Poelayzimayl
Bible portions in the Kala Lagaw language of Torres
Strait, Australia**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators

Language: Kala Lagaw (Kala Lagaw Ya)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-11-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

10d4fb7f-25e7-5ff4-bc73-ba235b9172fa